

GRUP CLARIS

Evidències i rerefons de les municipals de maig

Antonio Franco

Organitza:

Col·labora:

Antonio Franco

Antonio Franco Estadella (Barcelona, 1947) és un periodista català. Ha estat director d'El Periódico de Catalunya en dues etapes.

Nascut a Barcelona, tot i que la seva família és lleidatana, va començar a estudiar Econòmiques i el 1968 es va llicenciar en periodisme a l'Escola de Periodisme de l'Església i l'any 1969 es va convertir en el director del setmanari El Maresme, nascut el 21 de novembre d'aquell any, que va ser tancat pel règim franquista. De 1969 a 1978 treballa, entre d'altres, al Diari de Barcelona (del que en fou sotsdirector el 1976) i a Destino (sota les ordres

de Nèstor Luján), i col·laborà a les revistes satíriques Barrabási El Papus. Durant el franquisme va ser membre actiu del Grup Democràtic de Periodistes.

Comença a treballar en l'edició per a Catalunya del diari El País (1982) i del 1978 al 1982, Antonio Asensio li encarrega la direcció d'El Periódico de Catalunya. Torna a ser director d'aquest diari del 1988 al 2006.

Antonio Franco ha estat professor de disseny de diaris a la Universitat Autònoma de Barcelona. El febrer de 2010 va ser nomenat president de l'Associació d'Amics de la UAB, fins el 2014, i actualment és membre de la Junta Executiva de l'entitat. És membre de l'Institut Internacional de Defensa de la Llibertat de Premsa, encarregat de defensar la llibertat d'expressió. Va ser un dels redactors del codi deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya. I va contribuir a consolidar l'edició en català d'El Periódico de Catalunya, raó per la qual el 2006 li va ser atorgada la Creu de Sant Jordi.

Aquesta ponència va tenir lloc el dia 25 de juny del 2015 a l'hotel Claris de Barcelona. Forma part dels sopars-tertúlies que l'Associació d'Amics UAB i la Fundació Catalunya-Europa organitzen periòdicament.

Evidències i rerefons de les municipals de maig

Avui intentarem fer un balanç, una anàlisi ja amb una mica de perspectiva del que va suposar el 24 de maig per a la vida política espanyola i catalana. Crec que la mateixa nit del 24 de maig quan vam tenir la desfilada tradicional de les formacions polítiques fent les seves valoracions del que havia succeït, la majoria dels ciutadans vam tenir una impressió confirmatòria; hi havia unes expectatives, hi havia un cert diagnòstic de situació molt exhaurida i hi havia únicament la incògnita de que si aquesta vegada sí que hi hauria una certa resposta de la ciutadania a la davallada, en alguns moments traïció, en alguns moments pèrdua de tot tipus de credibilitat d'una bona part de la classe política. Hi havia aquesta sensació de situació exhaurida, però també teníem precedents d'unes eleccions viscudes, en aquest país, com per exemple les anteriors eleccions municipals de València quan ja era públic i notori que allò era un festival de la corrupció i de la mala gestió i havien sortit enfortits els protagonistes d'aquestes trapelleries.

Però tinc la impressió personal que

aquesta vegada molta gent tenia una certa il·lusió que es podria iniciar un desbloqueig d'una situació absolutament col·lapsada des de gairebé tots els punts de vista. I per això ja dic, encara que vam tenir el tradicional ball de bastons, amb la veu del PP que deia que havia guanyat les eleccions, els socialistes dient una mica el mateix. Crec que tots vam tenir impressions confirmatòries respecte uns quants punts que crec que eren claus i que no anaven dintre del discurs que estàvem rebent a través de les televisions, ràdios i l'endemà en els diaris, però que molts de nosaltres esperàvem o sospitàvem que el primer de tot era la davallada del PP, en realitat s'esperava això, però va tenir una magnitud en les municipals, va perdre 2,5 milions de vots.

Segons la seva pròpia estimació que han donat a conèixer fa pocs dies el PP creu que un milió dels seus votants es va abstenir i que això va ser el punt cabdal. És molt possible que realment en aquestes eleccions municipals, com ha succeït altres vegades, hàgim tingut desplaçaments de totes les direccions, de totes les forces

polítiques i vull dir que possiblement els abstencionistes d'aquesta vegada no eren els mateixos que de convocatòries municipals, generals o autonòmiques anteriors. Però també sembla bastant evident que el factor essencial per a la davallada del PP han sigut els rifirrafes que han tingut interns ells, ja ha expressat alguna persona amb tota claredat que s'han convertit en un partit antipàtic, sense credibilitat, la gent no els estima. La veritat és que arribava el PP a aquestes municipals governant pràcticament a totes les ciutats importants de l'estat i ha tingut una pèrdua de poder real en l'administració del poder local de gairebé el 50% del que tenia.

Crec que la segona evidència i també la segona confirmació, perquè també es veia a venir, és que els socialistes no s'han beneficiat directament de la davallada del PP. També els socialistes han perdut en el conjunt de l'estat més de mig milió de vots i la única victòria real, i això ja també perceptible el dia 24 al vespre, era que el conjunt de l'esquerra havia donat un pas endavant i que això podia afavorir als socialistes. En aquell moment era una qüestió encara per veure si cristal·litzava o no.

Tercera confirmació que quan vam anar a votar gairebé ja sabíem tots: estem dins d'una fragmentació de l'espai polític espanyol i català. Les urnes ho van confirmar. Hem sortit d'un protagonisme gairebé absolut de dos partits polítics a una nova situació amb quatre, per l'ascens de

Podem i Ciutadans. Vam veure el que podríem anomenar després dels dos grans partits, la situació dels tercers, estatals no nacionalistes. I vam veure el mateix dia 24 una davallada històrica de l'antic partit comunista, Izquierda Unida, menys aquí a Catalunya perquè la gran aposta era la seva adscripció a la candidatura d'Ada Colau, però on s'ha anat presentant en solitari, ICV tampoc ha tingut cap bon resultat.

En aquest horitzó dels tercers hi ha un nou front que també va quedar bastant definit la nit de les eleccions: la consolidació d'ERC encara que estrictament no vam viure un gran ascens d'ERC, una ratificació a Euskadi del PNB, acompanyat també d'un pas més a la tendència de fragmentació en el vot a Euskadi. Una pujada sòlida de Compromís a la Comunitat Valenciana possiblement com a resposta molt específica al destacadíssim nivell de corrupció que havia viscut aquesta comunitat. I aquí a Catalunya una confirmació de la tendència a la baixa que ja havíem vist de CIU progressivament en les anteriors convocatòries electorals.

Per resumir aquestes evidències del 24. Ja vam veure que això de PODEM va de debò, encara que no es presentava frontalment a les municipals com un partit en el sentit convencional, anava amb aliances d'esquerra més o menys plural, però gran irrupció i, a més a més, confirmada perquè el seu paper amb les configura-

cions ja definitives de governs municipals i també amb els governs de les autonomies deixa molt clar que el que s'havia anunciat a les eleccions europees de l'any passat, aquesta vegada ja cristal·litzava com una operació important dins de la política nacional. El desconcert que existia sobre la seva força pel resultat que va obtenir a Andalusia, quan va improvisar una candidatura en pràcticament un mes i mig abans de les autonòmiques, quan la gent pensava que potser seria un soufflé, que estava baixant, finalment veiem que no ha estat així. També hem tingut la confirmació que el salt de Ciutadans a la política espanyola s'ha fet amb un apreciable èxit, fins al punt que Podem i Ciutadans, com hem vist en totes aquestes setmanes que han vingut després de maig i juny, són els components que en realitat han substituït a la política espanyola, encara que sigui a nivell local.

També la valoració que es feia aquella nit de si havíem tingut unes municipals pacífiques i tranquil·les amb un cert paral·lisme respecte a les municipals que van precedir a l'envaniment de la República, estava bastant en l'ambient. Crec que seria exagerat dir que és un paral·lisme estret però sí que és cert que en cap moment de tota l'etapa democràtica s'havia viscut una "rebel·lió dels electors" respecte al que podríem anomenar les forces polítiques consolidades. Des d'aquest punt de vista, sí que

ha estat el conjunt de l'opinió pública sotmesa al missatge de: "El PP governa perquè té la majoria absoluta i el que vulgui discutir les coses ha de guanyar-se el dret a les urnes; la protesta al carrer està bé, però ha de ser dins d'una normativa determinada; el paper de la democràcia és que vosaltres us expresseu a les eleccions i nosaltres després ja governem." La rebel·lió de l'opinió pública crec que es pot interpretar en que aquesta vegada, després de sentir tantes vegades el missatge de que si volien canvis s'havien de portar el dia de les urnes, aquesta vegada la gent ha fet cas. I dóna la impressió que ha agafat fora de joc al PP que tenia les regnes de gairebé tots els ressorts de poder d'aquí.

Es confirma la crisi del bipartidisme perfecte i torno a remarcar; la pèrdua del protagonisme decisiu en els desempats per part dels partits nacionalistes. Hi ha també, des del punt de vista del vot, una pujada molt important del vot d'esquerres, hi ha la pèrdua de molt poder polític del PP a tot arreu. El fet de que els populars i els socialistes siguin en aquests moments unes forces gairebé irrellevants a Catalunya i a Euskadi fa una advertència de la dimensió i de la profunditat territorial de l'estat. Després també tenim de la mà de tot això, la irrupció d'una nova generació de polítics que en molts casos han estat votats sense ser pràcticament coneguts pels seus electors. Aquí, en el

cas de Barcelona en Comú, a la llista hi havia l'Ada Colau com a protagonista, però l'opinió pública en general pràcticament no coneixia a cap de les persones del seu equip. Ciutadans també ha fet la seva irrupció tenint només a una persona com a coneguda.

I la irrupció d'una nova generació política crec que és una de les coses que s'està esperant, perquè dona la impressió que en el cas del PP, després de tot el que va succeir el dia 24, sembla que és el moment de la retirada de la quinta de l'Esperanza Aguirre i l'arribada de la quinta de la Cifuentes o de gent jove, que encara no són coneguts, identificables, ni des d'un punt de vista ideològic (com són i què pensen) ni tampoc del seu tarannà polític. Diria que sobretot el dia 24 a la nit, dins de les confirmacions evidents, una d'elles era que s'obria l'horitzó a la possibilitat d'un canvi constitucional, encara imprecís, encara no definit, però qualsevol resultat positiu per al PP hauria desmentit que aquesta aspiració que tenen molts ciutadans podria arribar a tenir una traducció concreta, però crec que ara està tot molt verd. Això ja forma part de l'escenari d'horitzó de la política d'aquest país.

El que anomeno rerefons són alguns aclariments sobre coses que s'havien dit abans de les eleccions. S'havia discutit

molt sobre això: no eren una primera volta de les properes eleccions generals perquè tots sabem que unes eleccions locals són convocatòries on tenen molt de pes components personals amb els alcaldes i la proximitat, però també és innegable que vist ja amb la perspectiva d'aquestes setmanes que han passat, realment hi havia un cert component bastant imprecís, bastant difós, però un cert component sobre el fet que era ja un anunci del canvi de tendències respecte a les properes eleccions generals.

Han passat coses concretes dins les formacions, per exemple, Pedro Sánchez ha desempatat a favor seu el pols intern que tenia dins del PSOE amb Susana Díaz. A Madrid, les apostes deien que realment avui no tindriem al Sr. Sánchez donant voltes com a aspirant a la presidència del govern i finalment el dia 24, lligat també amb el deteriorament de la imatge de Susana Díaz, en no poder arribar a fer quallar un govern després de guanyar de manera minoritària a Andalusia, avui ja tenim al Sr. Sánchez instal·lat en aquest moments com a candidat a la presidència del govern.

Com a lliçó de fons també podem dir que s'ha reconstruït el poder de l'esquerra, encara que fragmentada, i més plural que mai, i amb un pes més relatiu que mai del Partit Socialista, però hem tingut un mo-

viment de vot que possiblement ha tingut com a elements clau que molta gent desmoralitzada a l'esquerra que no anava a votar de fa molt de temps, hi ha tornat a anar. Això ha estat important, però diria que hi ha un segon factor: la concentració del vot de l'esquerra amb unes plataformes plurals ha determinat que la pèrdua de vot útil a efectes d'escons hagi estat decisiu. Hi ha més gent que ha votat l'esquerra aquesta vegada que altres, però sobretot moltes vegades el vot a l'esquerra històricament ha quedat a la pràctica diluït perquè anava a formacions que després no arribaven a tenir representant. Aquesta reconstrucció del poder de l'esquerra és molt important.

A les europees del 2009, l'esquerra sumava en total el 47% del vot, la dreta tenia llavors el 54%. A les europees del 2014, després de l'aparició de Podem ja va pujar fins al 53,4% i la dreta va baixar al 47%. Aquesta vegada ha continuat aquesta proporció encara que la determinació exacta dels percentatges és molt difícil de fer perquè aquesta mateixa fragmentació o la situació de formacions ho fa més difícil, però és bastant evident que en aquests moments el vot progressista està per sobre del 56%.

Per les qüestions que han passat després, s'ha obert una situació de pànic escènic al PP. Hem tingut testimonis que expliquen

que Rajoy no sap què fer: les seves explicacions sobre que tot era un problema de comunicació, la seva afirmació que no hi hauria canvi, la rebel·lió interna quan va dir això, la promesa, llavors, que faria canvis. I quan ha estudiat què pot fer, ha vist que els canvis no són possibles. No té el temps ni les persones per fer res en aquests moments que pugui capgirar la tendència a aquesta antipatia generalitzada que hi ha al país davant del PP.

Hi ha una circumstància que juga a favor d'allò que deia de les noves cares i és que de la mateixa manera que el Sr. Rajoy ha sortit molt tocat d'aquestes eleccions, també han sortit tocats gairebé tots els seus barons, començant per Esperanza Aguirre. En aquests moments sembla que alguna de les alternatives emergents del PP, que crec que és la Sra. Cifuentes, ja ha fet la seva aparició a la Comunitat de Madrid. En qualsevol cas, és veritat que els resultats anuncien un canvi d'aquí dos o tres anys, el PP estarà gairebé a tot arreu representat per altres cares de les que hi ha ara.

Hi ha una coincidència del paral·lisme de dues situacions bastant desesperades, que són les de Mariano Rajoy i Artur Mas, ja que han coincidit en fer el mateix moviment tàctic intern. Mirant a veure què poden fer quan ja no tenen temps, ni tenen massa alternatives a la mà, tots dos han triat als seus caps de gabinet perso-

nals i els han convertit en els homes forts de cara a les properes eleccions. És a dir, no han trobat en el conjunt dels seus partits alternativa mostrable a l'opinió pública de que podien fer un cert gir i al final el que han fet és agafar els seus "directors espirituals" i els posen directament a governar. És bastant curiosa aquesta coincidència.

També aquestes dues formacions han intentat fer o estan intentant fer ara un simulacre de gir social. Parlo de simulacre, perquè a Catalunya hi ha eleccions el 27 de setembre i després parlarem de les eleccions espanyoles, però jo diria que cada vegada sembla més possible un avançament de les eleccions generals i a Madrid aquesta setmana la impressió de que això s'ha de fer i que, a més, s'ha de fer xafant la consulta catalana, semblava com una lliçó de la prepotència de l'estat respecte a l'autonomia catalana o a la nació catalana. Això és una gran temptació en aquests moments.

En tot cas, si no hi ha aquest avançament electoral, tindrem les eleccions generals cap a finals de novembre i no hi ha manera, si estem al mes de juny i comencen les vacances, d'executar cap política ni cap canvi a fons. En aquest sentit, el president Mas ha intentat vendre el tema de la Neus Munté com a nova vicepresidenta, sembla, de les noves generacions

que poden arribar, però tinc la impressió que molt difícilment això es podrà traduir en cap línia política transcendent. I jo tinc una experiència personal, la mateixa nit que el senyor Mas havia fet el canvi de govern i havia fet aquesta aposta per la Neus Munté, aquella nit jo estava a la tertúlia del Cuní i ni tan sols va sortir aquest tema, un cert menyspreu dels mitjans de comunicació, o manca de credibilitat, una creença que el President el que havia fet era purament substituir o omplir els forats. No és un tema del Cuní o dels seus tertulians, tota aquesta setmana no hem tingut cap debat, cap protagonisme, no s'ha dit res sobre que l'Artur Mas ha donat un gir cap a la preocupació social. És una formulació verbal, una intenció, ...

En qualsevol cas, el que sí que està clar, i ara començaré a parlar de Catalunya és que hem tingut un punt i final absolut del tema de l'equilibri de partits i del model de fer política exercida des de la transició. No hi ha cap força que hagi resistit. Convergència i Unió ja no és CIU, Convergència està en procés de refundació i s'avergonyeix de l'herència del Pujol i se sap molt limitada amb la seva autoritat moral per fer la regeneració democràtica que necessita el país. Unió que estava fins ara dins del paquet com a soci petit de CIU, està vivint ara un risc d'una certa divisió interna perquè hi ha una rebel·lió per part d'alguns càrrecs del segon nivell

de l'administració catalana que no volen obeir la decisió de la direcció de sortir de l'acord del pacte de govern.

Del PSC no val la pena tampoc parlar-ne perquè ha tingut quatre anys seguits d'escissions i divisions i problemes interns i ha sortit aquesta vegada de les municipals amb un resultat que encara no està clar, és dels més difícils d'interpretar sobre si ha aguantat el cinturó per la vàlua d'alguns dels seus alcaldes. El Joan B. Culla va fer una interpretació que diria encertada al diari El País fa 10 o 12 dies dient que el PSC ha aguantat electoralment als llocs on era afí de PSOE i en canvi s'ha enfonsat a l'interior de Catalunya on era el territori del PSC maragallista.

I és una de les grans incògnites, saber què passarà en el futur amb el PSC, va aguantar força bé al cinturó, també va tenir una prima a favor i és que Podem com a força emergent no es presentava a les municipals una mica com a alternativa frontal a això. És una de les grans qüestions que no estan madures i que caldrà veure. En tot cas, els sondejos donen a entendre que la davallada dels socialistes a Catalunya encara no ha arribat al fons, però és un tema completament obert.

Però on hi ha també una qüestió molt important i transcendent és que de la mateixa manera que parlàvem del pànic es-

cènric del PP a Espanya, aquí tenim un pànic escènric del sobiranisme per la gran força i potencialitat que ja ha exhibit en aquestes eleccions el conjunt de l'esquerra, sobretot la victòria de l'Ada Colau a Barcelona és molt emblemàtica i hi ha una percepció de que Podem està trencant o acabant de trencar les coronacions de força preexistents. Això tampoc està clar però es viu amb aquesta angoixa dins la família sobiranista. I fins i tot, també hi ha un cert desconcert perquè esquerra que anava ens els sondejos d'aquests dos darrers anys pujant d'una manera substantiva, ha aturat aquesta expectativa de creixement, encara que és evident que és un partit completament consolidat de cara al futur, però també s'ha obert una gran preocupació a les CUP pel fet que si Podem es presenta d'una manera frontal i formal aquí a Catalunya, també dona la impressió de que els pot mossegar vot. Sumant el fet que està afectant a Convergència sobre la divisió amb Unió, el no creixement nítid que s'esperava d'ERC i els riscos que té la mateixa ERC de cedir alguns electors a Podem i que li passi el mateix a les CUP, això de seguida recau sobre el famós tema de la suma de cara al 27 de setembre.

En qualsevol cas, diria que tot està molt obert. El president Mas ha entrat en una etapa una mica impulsiva de decisions que la gent no acaba d'entendre o compartir o que la gent que comparteix veu

arriscades. La seva clarificació a favor de l'independentisme sense matisos és en realitat ja una ruptura absoluta amb el punt de vista dialèctic amb el qual havia començat tot això del procés que era sobre el dret a decidir. Convergència ja no parla del dret a decidir, parla de "volem la independència" i aboca aquestes properes eleccions amb una programa independentista que no estava en el seu programa quan va ser escollit i va guanyar les últimes eleccions.

Tenim també la nova aparició d'Unió Democràtica, sobretot amb el dubte de veure que si hi ha un espai per una corrent conservadora catalanista no independentista aquí a Catalunya, això és una mica l'aposta que intenta jugar en aquests moments Unió encara que cal veure si arribarà realment viva perquè la guerra interna que hi ha a Unió crec que té molts números de guanyar-la l'actual direcció, però no és una guerra tancada i sobretot amb el tema de les llistes, si al final a la llista del president van moltes persones significatives del que fins ara era Unió Democràtica, això pot desvirtuar molt la imatge pública d'aquesta formació, encara que el Sr. Duran i el Sr. Espadaler encarnen coses nítidament diferenciades de Convergència. Però, hi ha espai per això? Avui ha sortit un treball a El Periódico força interessant i provocatiu sobre les properes eleccions aquí a Catalunya.

Parlaré després d'això, però sí que respecte el tema d'Unió, diria que estem en un moment que hem de veure amb molt de recel els sondejos, perquè la situació és tan nova que no hi ha antecedents per referenciar. Jo per això estic intentant mirar les intencions de vot directe que ha expressat la gent, no tan la cuina, perquè això és també el que en aquestes eleccions ha creat molta confusió, però també la intenció directa de vot que han adreçat moltes persones en aquest estudi que ha publicat El Periódico. La majoria de la gent que votava Convergència no passarà a votar Unió, per tant, no perd gairebé res Convergència respecte a això, però en canvi dóna una gran mossegada a votants del PP i dóna una certa mossegada a Ciutadans. Dóna la impressió que aquest espai conservador catalanista pot existir, però està encara per perfilar i això és una de les qüestions que tindrà una gran repercussió, depèn de la campanya, com s'expressin, la credibilitat de tot això.

En qualsevol cas, la qüestió de fons de la política catalana és aquesta decepció que hi ha a ERC, perquè ha deixat de pujar en aquestes eleccions i té por de no tenir possibilitats de ser primera força a les eleccions autonòmiques o plebiscitàries del setembre i hi ha també la sensació de la disputa del lideratge personal que s'ha traduït també en aquestes setmanes en aquesta guerra de les llistes suposa-

dament úniques o amb la pressió ja final que molta gent troba excessiva del president Mas respecte a l'Assemblea Nacional Catalana i a Òmnium de que li donin des d'aquestes plataformes els noms per a la seva llista. Això està completament obert i s'està jugant en aquests moments i això podria portar a una certa trencadissa interna dins d'aquests moviments, perquè realment ERC no vol renunciar a la possibilitat també d'incorporar-se i les CUP també.

Crec que no tindrem trencadissa però sí una fricció important i possiblement una devaluació del paper de l'Assemblea i sobretot una sensació que això pot fer forat, que en aquest moment de la hipermitificació de la unitat com un procés que porta molts mesos, i que està patint esquerdes i petites divisions i que això no arribi també amb un cert sentit a una Assemblea Nacional Catalana que té al seu capdavant una persona molt diferent a la Forcadell, que és Jordi Sánchez, és una persona diria que molt seriosa, però que possiblement jugarà amb molta més prudència les cartes populistes que fins ara han presidit bastant a l'ANC.

En qualsevol cas, tenim la incògnita del contingut final que tindrà la llista del President, i tenim sobretot ara una nova incògnita que també ha quedat molt enfortida per aquesta enquesta d'aquest matí, que des de fa dues setmanes,

des de l'esquerra s'està demanant una construcció de plataformes transversals d'esquerra. La jugada l'estan portant pràcticament des del punt de vista del lideratge la gent de Podem i la gent d'Iniciativa però aquesta idea que això pot permetre no perdre vots de les petites formacions, això s'està intentant pair sobre la seva lògica i la seva conveniència.

Parlo del treball de El Periódico d'aquest matí perquè està succeint una cosa versemblant al que hem viscut amb Podem o Podemos a Espanya, ja que tenia unes expectatives de vot molt important sense que la gent conegués qui seria el seu cap de llista i de cara a les autonòmiques, sense que haguessin parlat del seu programa. Una enquesta feta al treball de camp entre el 19 i 21 de juny, sense que això tingui ni candidat ni programa ni encara informació solvent sobre els petits i mitjans partits, una mostra d'una empresa que fa les enquestes amb serietat diu que la flairada inicial és que ja empataria possiblement amb la llista del President, tinc la impressió que aquesta forma de fer l'enquesta forma part de l'operació de fer aquesta candidatura perquè és molt sospitós. En qualsevol cas aquesta enquesta diu que si es fa aquesta Catalunya en Comú en intenció de vot directa ja surt com a primera formació (per molt poc), pràcticament igual que Convergència, com a intenció de vot.

Però sobretot hi ha un factor molt important, ja que si es fa això, queda molt reduïda la possibilitat de que sumi l'alternativa independentista, i per part de la gent que això s'ho prengui com un plebiscit que li surti el sí. En canvi, la mateixa gent, donant la seva intenció de vot si no hi ha aquesta formació, encara deixa les coses una mica com estaven abans, una situació bastant d'empat però amb possibilitat clara (no segura) però de que el 'Sí' podria tenir possibilitats de guanyar per part de la gent que això s'ho pren com a plebiscitàries. És a dir, està tot molt obert, crec que tenim escenaris immediats de veure com acaba la llista del President i com acaba la formulació d'Artur Mas i Convergència respecte el seu futur.

Aquesta és una dada que serà transcendent de cara a les eleccions catalanes del setembre i és molt transcendent el que passi a l'esquerra, en el sentit dels moviments, la possibilitat de pactes, i si no fan pactes de quina manera es presentaran a aquestes eleccions, però també diria que és molt important una cosa de la qual no es parla però que crec que és transcendent, que és a veure com són les primeres passes dels governs dels poders municipals que governa aquesta esquerra heterogènia. Crec que si hi ha la sensació que això funciona mínimament, podem arribar al final de l'estiu encara que no és temps de fer grans polítiques,

però si no hi ha aquí a Catalunya un nivell d'incidències versemblant al que està succeint a Madrid amb la candidatura de la Manuela Carmena que li han sortit de seguida problemes de tipus ètic complexos que poden estar sobredimensionats però que són importants per l'opinió pública.

De moment, jo diria que la candidatura de la Sra. Colau està arrancant amb una certa tranquil·litat, no està traint als seus electors en el sentit que el primer que va fer va ser entrar en un tema de desnonaments, ha començat a parlar amb els bancs, està refredant però sent coherent amb els seus criteris. Si aquesta fos la tònica, crec que això podria ajudar a madurar la possibilitat d'una candidatura transversal sobretot després d'aquesta "espontània o interessada" enquesta d'avui. És molt important perquè, per exemple, segons el treball de camp d'aquesta enquesta d'avui, si hi ha aquesta candidatura transversal això també mossega d'alguna manera al PSC, mossega més a ERC i a les CUP que són pràcticament els elements numèrics que determinen aquesta possibilitat que amb això gairebé segur que no sortiria el sí, sinó la fragmentació i la Llei d'Hondt acabarien deixant les coses amb una incertesa molt més gran.

Crec que hem d'estar atents a aquesta llista del President, a aquests moviments de l'esquerra aquí a Catalunya i també a

un factor que no es parla ara però que també crec que pesarà molt, que és el que farà d'aquí a setembre el PP. El PP, dit d'una manera col·loquial, ha estat el gran afavoridor de l'opció independentista a Catalunya, gairebé cada vegada que ha pres decisions d'aquestes mínimament solemnes. Si ara la nova política de comunicació és d'insistència respecte al que fins ara ha fet el PP, hi ha moltes possibilitats de que la maduració interna aquí a Catalunya en la preparació d'aquesta elecció sigui més favorable a l'independentisme que no pas a si el PP té una actitud més discreta.

Però també crec que hi ha un factor del qual no es parla però que crec que serà fonamental en els propers mesos, que és la capacitat que tinguin els socialistes espanyols de concretar o d'explicitar o de donar a conèixer les seves idees sobre la reforma constitucional. Crec que d'això no se'n parla, se'n parlarà potser a la tornada de vacances però això és possible tant important com el que pugui fer el PP. També pel discurs independentista català, ja aquestes municipals han portat dues males notícies, que és que l'anticatalanisme visceral ha quedat eradicat a València i ha quedat eradicat a les Illes, no és molt important però sí que comença a donar la sensació que hi ha alguns problemes que es poden resoldre sense el PP, si el PP no governa en el futur. Tot està obert.

Però la meua intenció aquest vespre és dir que hem de seguir amb atenció a la llista que faci el President, els moviments de l'esquerra a Catalunya, el que faci el PP, sobretot si fa alguna bestiesa o amenaça o tampoc podem deixar de banda la possibilitat que trobi que la única actuació que pot fer per "manipular" la voluntat del President Mas de fer les eleccions el setembre que sigui fer el seu propi avançament. Crec que aquestes són les pistes essencials. Però també el tema de què fan els socialistes, perquè no dóna la impressió en aquests moments, que encara que el creixement de Podemos a Espanya sigui important, en unes generals, no dóna la impressió que la primera força d'esquerra no sigui el Partit Socialista. Llavors tot el que pugui posar al damunt de la taula o aclarir respecte al seu projecte de canvi de Constitució, la formació del Sr. Sánchez crec que podrà ser també emprat com munició de guerra aquí a Catalunya dins de pols desiguals.

Tancaré això dient que de les eleccions de maig ençà no hem avançat res de les tres o quatre incògnites sobre l'opció independentista. No hi ha cap indicatiu de què podrà succeir si el Sr. Mas i la gent que està apostant per la plebiscitària del Sí no guanya les eleccions, és un forat negre que crec que és insostenible i crec que s'haurà de començar a parlar d'això. I també s'haurà de començar a parlar de que en cas que guanyin, a concretar

més qüestions sobre perfils concrets de la independència que fins ara hem de reconèixer que en el debat han estat factors bastant secundaris o factors molt poc determinants.

I per cloure, una reflexió que va lligada al que comentàvem del cinturó. Perquè de cara a aquestes eleccions catalanes, hi ha un factor molt important que ja està teòricament aclarit pel President Mas i que aquí el que comptaran són els escons i no pas els vots encara que això multiplicarà la dificultat de ser creïble amb aquest resultat electoral quan parlem amb Europa o amb l'opinió pública internacional. Perquè el món de la política internacional coneix o sap que en aquest tipus de decisions forma part de la tradició i de l'aspiració honesta de la gent que siguin els vots el nombre de persones i no el nombre d'escons i més quan hi ha una reglamentació com la llei d'Hondt que distorsiona tant les coses. Aquí ja vam comentar una vegada, allò que deia que jo sóc de Lleida, els meus cosins de Lleida tenen el doble de pes electoral que el que tinc jo a les eleccions autonòmiques. És molt important el tema del nombre de persones.

En algunes reunions que s'estan fent ara aquests dies, també fent aquestes valoracions i intentant fer estratègies de cara a les actuacions de setembre i octubre. La sensació que hi ha una presa de cons-

ciència important per part de la Catalunya poc participativa en unes eleccions autonòmiques perquè el perfil de la gent que ha anat a votar en aquestes municipals ha estat força diferent del que havia votat altres vegades i és possible que s'estigui movent això i que el tema de la participació, encara que la llei d'Hondt sigui tant adversa a les tesis no independentistes, però si hi ha realment una mobilització essencial en l'àrea de Barcelona això condiona molt el resultat de les properes eleccions. També tot el que vingui per aquesta banda mereix la seva atenció en els propers mesos.